

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

24.05.2018 № 10-1108

На № _____ від _____

**Голові Верховної Ради
України**

Парубію А. В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

На засіданні Рахункової палати було розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів окремих трансфертів з Державного бюджету України, наданих місцевому бюджету м. Умань і за підсумками його обговорення прийнято рішення.

На виконання вимог частини першої статті 37 Закону України «Про Рахункову палату» інформуємо.

Уманською міською радою, в цілому, протягом 2015–2017 років забезпечено належне соціальне спрямування коштів міжбюджетних трансфертів.

Зокрема, результати аналізу кількісних і фінансових показників засвідчили зростаючий попит мешканців м. Умань на соціальну послугу у вигляді субсидії. Так, порівняно з 2015 роком, у 2017 році збільшилася кількість одержувачів субсидій (сімей/домогосподарств) в 4,5 раза (з 4811 до 21565) та обсяги спрямованих їм коштів субвенції – в 3,6 раза (з 62 229,4 тис. грн до 225 278,7 тис. грн). У 2016 і 2017 роках субсидію отримали майже дві третини усіх зареєстрованих у м. Умань домогосподарств – 33400. У той же час це свідчить про підвищене навантаження на Державний бюджет України. Крім того, фактичними вигодонабувачами є не громадяни, а постачальники комунальних послуг різних форм власності, питання діяльності яких у частині ціноутворення та якості послуг є суспільно резонансним.

Запитуваною громадянами є державна програма «Доступні ліки», за якою мешканці м. Умань мали змогу отримувати ліки за доступними цінами (деякі безкоштовно) для лікування хворих за трьома діагнозами: серцево-судинні захворювання, діабет II типу та бронхіальна астма. Упродовж травня – грудня 2017 року виписано 39310 рецептів для 18606 пацієнтів. До аптечних закладів надійшло 62 відс. виписаних рецептів (зверталися за ліками пацієнти з 24 500 рецептами), за якими аптеками відпущено лікарських засобів, що

підлягали відшкодуванню за рахунок коштів субвенції з реімбурсації, на загальну суму 1 391,9 тис гривень.

Також соціально значущою для реалізації прав осіб з інвалідністю без дискримінації і на підставі рівних можливостей є вперше передбачена у 2017 році субвенція, спрямована на надання державної підтримки дітям з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних та інклюзивних класах загальноосвітніх навчальних закладів. Незважаючи на незначні фінансові ресурси, які надійшли м. Умань на вказану мету – 235,9 тис. грн, 21 дитина, або всі діти, які перебували на обліку у м. Умань і мали особливі освітні потреби, отримали спеціальну педагогічну підтримку в умовах обмеженого фінансування. Для них закуплені необхідні засоби корекції.

Найбільшу частину асигнувань у бюджеті м. Умань становили доходи (міжбюджетні трансферти), отримані з Державного бюджету України. Так, у 2015 році із 64 відс. коштів міжбюджетних трансфертів частка субвенцій з Державного бюджету України становила 60,4 відс., у 2016 році – 62,3 відс.; 60,3 відс., у 2017 році – 61,1 відс.; 59,4 відс. відповідно.

При цьому, як свідчать аналітичні дані Рахункової палати щодо частки трансфертів з Державного бюджету України в доходах місцевих бюджетів за регіонами, на Черкаську область (м. Черкаси) припадає в середньому 60,6 відс., тобто середній показник частки трансфертів з Державного бюджету України по Черкаській області збігається із середнім показником частки трансфертів, наданих бюджету м. Умань.

Уманською міською радою не забезпечено належного внутрішнього контролю за ефективністю та законністю використання наданих субвенцій з державного бюджету місцевому бюджету.

Встановлено, що головними розпорядниками бюджетних коштів (структурними підрозділами Уманської міської ради – управлінням праці та соціального захисту населення, відділами освіти, охорони здоров'я та житлово-комунального господарства) з порушенням використано кошти Державного бюджету України на загальну суму 85 409, 8 тис. гривень. З них:

- з порушенням вимог бюджетного законодавства на загальну суму – 63 490,4 тис. гривень. Здебільшого головні розпорядники не були готові до належного освоєння коштів через порушення, вчинені Міністерством фінансів України і Кабінетом Міністрів України на стадії планування та використання бюджетних асигнувань;

- з порушенням законодавства про державні (публічні) закупівлі – 14 954,1 тис. грн, з яких 2 259, 8 тис. грн. – кошти освітньої субвенції;

- зайво виділені та використані кошти місцевим бюджетом м. Умань – 112,2 тис. грн, які підлягають поверненню до Державного бюджету України;

- неефективне управління коштами Державного бюджету України – 6 853,1 тис. гривень.

Всупереч пункту 22 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 375, статті 97 Бюджетного кодексу України, підпункту 2 пункту 4 постанови Кабінету Міністрів України від 06.02.2012 № 106 «Про затвердження Порядку

та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій», відповідно до якої умовою надання субвенції є наявність затверджених проектів будівництва та результатів проведення їх державної експертизи, Міністерством фінансів України не забезпечено належного планування цієї субвенції.

Так, у ході аудиту встановлено, що протягом 2016–2017 років за рішеннями Кабінету Міністрів України, з порушенням бюджетного законодавства, без затвердження проектів будівництва та результатів проведення їх експертизи, без належних правових підстав виділено кошти субвенції на забезпечення заходів соціально-економічного розвитку м. Умань на суму 53 829,8 тис. гривень.

Аудитом виявлено системну проблему бюджетного законодавства стосовно необхідності використання коштів субвенції на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій у частині здійснення капітальних видатків на будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт об'єктів інфраструктури комунальної власності виключно протягом бюджетного року. Проблематика пов'язана із загальною нормою Бюджетного кодексу України (частина дванадцята статті 23), якою встановлено, що усі бюджетні призначення втрачають чинність після закінчення бюджетного періоду, крім випадків, передбачених цим Кодексом. Особливостей використання коштів субвенції на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій Бюджетним кодексом України не визначено. Враховуючи інституційну складову спрямування цієї субвенції на заходи, зокрема, з будівництва, реконструкції, капітального ремонту об'єктів інфраструктури комунальної власності, що потребують більш тривалого терміну для ефективного й якісного виконання робіт, відсутня реальна можливість освоєння коштів субвенції протягом бюджетного року. Як наслідок, головні розпорядники фактично вимушені вишукувати шляхи для оперативного використання коштів з державного бюджету, порушуючи тим самим вимоги бюджетного законодавства та законодавства про публічні закупівлі. Крім того, це обумовлює неефективність державної підтримки, нівелює її сутність.

Слід зазначити, що у Законі України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» (пункт 24 «Прикінцевих положень») запроваджено тимчасову норму, згідно з якою на кінець 2017 року, як виняток з положень частини дванадцятої статті 23 та частин першої і другої статті 57 Бюджетного кодексу України, залишки коштів за субвенцією з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій зберігаються на рахунках загального та спеціального фондів відповідних місцевих бюджетів для здійснення відповідних витрат у 2018 році з урахуванням їх цільового призначення. Враховуючи зазначене, необхідно внести зміни до Бюджетного кодексу України та передбачити не тимчасову, а постійну норму стосовно можливості залишення коштів за субвенцією на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій на кінець бюджетного періоду на рахунках відповідних місцевих бюджетів, які

можуть використовуватися у наступному бюджетному періоді з урахуванням цільового їх призначення, але виключно на заходи, пов'язані з будівництвом, реконструкцією, капітальним ремонтом об'єктів інфраструктури комунальної власності. Це, зокрема, враховуватиме сезонність будівельних робіт і неприпустимість нарощування питомої частки об'єктів незавершеного будівництва в загальному обсязі будівництва за рахунок бюджетних коштів, а отже, дасть можливість усунути одну з принципових перешкод на шляху ефективного використання бюджетних коштів на розвиток інфраструктури.

Надсилаємо в порядку інформування та для розгляду на засіданнях Комітетів Верховної Ради України з питань бюджету та з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан